

Kotnikova 5, 1000 Ljubljana

T: 01 400 36 80

F: 01 400 35 22

E: gp.svrk@gov.si

Številka: 020-19/2020

Datum: 16. 10. 2020

Zadeva: Usmeritve OU za premostitev težav, ki nastajajo zaradi vpliva koronavirusa COVID-19 na operacijah, ki se že izvajajo in ki uporabljajo poenostavljene oblike uveljavljanja stroškov

Vpliv koronavirusa COVID-19 v izvajanju operacij opredeljujemo kot višjo silo oz. naravni dogodek ali drugo dejanje zunaj sfere upravičenca, ki ga ni bilo mogoče pričakovati, se mu izogniti ali ga odvrniti. To ustvarja posebno situacijo, ki jo je treba obravnavati s posebnimi ukrepi za podporo upravičencem za optimalno doseglo namenov in ciljev operacij ter ne nazadnje za doseganje ciljev Operativnega programa za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020 (OP).

S strani Službe Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, v vlogi organa upravljanja (OU), so bile vsem ministrstvom vključenim v izvajanje kohezijske politike dne 3.4.2020 posredovane usmeritve OU za premostitev težav ob izvajanju operacij, financiranih iz sredstev EKP v času izrednih razmer (koronavirus- COVID- 19), ki pa niso zajemale primerov uporabe poenostavljenih oblik stroškov.

Evropska komisija je v okviru EGESIF (Strokovna skupina za izvajanje Evropskih strukturnih in investicijskih skladov) dne 29.4.2020 podala usmeritve v zvezi s pravilnim izvajanjem operacij oz. možnosti prilagoditev operacij, v okviru katerih se stroški uveljavljajo v eni izmed poenostavljenih oblik stroškov, kot jih opredeljuje 67(1) člen uredbe EU št. 1303/2013. Ker so bile podane usmeritve zelo splošne, so države članice, vključno s Slovenijo, pošiljale vprašanja za razjasnitev. Evropska komisija je tako dne 18. 9. 2020 na svoji platformi, vprašanja in odgovori v zvezi z izvajanjem evropske kohezijske politike v času izrednih razmer (COVID -19), objavila natančnejše usmeritve, ki so bile dne 21. 9. 2020 posredovane posredniškemu organom po elektronski pošti.

Na podlagi slednjih usmeritev EK, ki so podlaga za obravnavo POS v vseh primerih OU izdaja usmeritve za premostitev težav, ki nastajajo zaradi vpliva koronavirusa COVID-19 na operacijah, ki se že izvajajo in ki uporabljajo poenostavljene oblike uveljavljanja stroškov (v nadaljevanju POS).

Prilagoditev operacij oz. stroškov (POS), ki so posledica izrednih razmer naj upošteva stroške, ki so nastali od 1. 2. 2020.

Upravičenost do povračila v obliki POS je treba presojati glede na način izvajanja operacije (doseganje količin, ciljev) ob upoštevanju zapisanega pri dodelitvi sredstev in/oz. potrjeni metodologiji.

Za POS velja, da je njihovo uporabo treba določiti vnaprej (najpozneje v dokumentu, v katerem so navedeni pogoji za podporo) ter da njihov izračun temelji na pošteni, pravični in preverljivi

metodi. Višina določenih stroškov, ki se uveljavlja po eni izmed oblik POS, mora biti čim boljši približek realnim stroškom. Glavna razlika pri dokazovanju nastanka stroškov v primeru POS v primerjavi z dejanskimi stroški je, da se dokazujejo na podlagi učinkov oz. doseženih količin (npr. delovnih ur...) in/ali rezultatov (npr. izvedenih delavnic...).

Upoštevajoč navedeno, je pri operacijah z uporabo POS in kjer je prišlo do sprememb zaradi COVID-19, skladno z usmeritvijo EK možna prilagoditev operacij na način:

- podaljšanja časovnega okvira izvajanja operacije,
- spremembe načina izvedbe (npr. »on-line« usposabljanja namesto fizičnih) -določitve nove aktivnosti (Covid 19) s spremljajočimi stroški.
- razdelitvi operacije na dve fazi – prva faza pred in po COVID-19, ki se financira po prvotni POS, in druga faza – stroški nastali v času COVID-19, ki se uveljavljajo na način dejanskih stroškov ali patudi kombinaciji financiranja po POS (lahko tudi spremenjena vrednost POS) in po dejanskih stroških (npr. ko v okviru operacije določene osebe nespremenjeno opravljajo delo na operaciji, medtem ko pa je določen delež oseb na čakanju na delo).

V posameznih primerih, ko je to mogoče, se POS lahko uveljavljajo proporcionalno, če je možno na takšen način opredeliti tudi učinke/rezultate. Npr. standardni strošek na enoto (SSE) vsebuje le strošek dela zaposlenega, ki je pol meseca delal na operaciji, drugo polovico meseca pa je bil zaradi COVID-19 na čakanju na delo. V tem primeru je upravičen strošek proporcionalno plačilo v višini 0,5 SSE in dejanski stroški, ki zajemajo stroške čakanja na delo. Prilagoditev se vedno izvede na način, da se popravi količina in ne vrednost enote POS.

V kolikor se prvotna vrednost POS zaradi spremenjenih razmer (nove aktivnosti, načina izvedbe idr.) spremeni, je potrebno za čas spremenjenih razmer

- na novo določiti POS tako, da bo odražal spremembo ali
- uveljavljati neposredni strošek.

V kolikor vrednost POS ostaja enaka se pa spremeni vrsta, število dejavnosti, rezultati ki izhajajo iz POS, je prav tako treba na novo določiti metodologijo za čas spremenjenih razmer.

V primerih, ko je ena oblika POS določena na podlagi druge oblike POS (kot npr. pavšalno financiranje posrednih stroškov v višini 15 % določeno na podlagi SSE za stroške dela) in se v določenih delih spremenijo osnovne vrednosti na podlagi katerih je narejen izračun (npr. SSE), je prav tako sorazmerno treba spremeniti vrednost druge poenostavitve.

Pri tem je treba opozoriti, da:

- je načine prilagoditev v prejšnjih točkah mogoče kombinirati med sabo,
- so stroški dela upravičeni do sofinanciranja v delu, ki ga zaposlenemu krije delodajalec in niso bili pridobljeni iz drugih virov,
- so stroški čakanja na delo in/oz. varstva otrok zaradi izrednih razmer upravičen strošek in se lahko obračunajo, skladno z zakonodajo¹ (80% plače za čakanje na delo in 50% za varstvo otrok²) pri čemer gre to za novo vrsto stroška. Tako je možno pripraviti novo metodologijo z novim SSE ali obračunavati po dejanskih stroških.

¹ V primeru čakanja na delo ima delavec pravico do nadomestila plače v velikosti 80 % osnove iz 137/ ZDR-1, kar povzema tudi ZIUZEOP.

² Od 1.9.2020 je tudi nadomestilo za varstvo otrok 80% osnove iz 137/ ZDR-1

V primerih ko je za čas izrednih razmer treba na novo določiti POS z metodologijo (zaradi spremenjene vrednosti POS, posameznih delov, dejavnosti, rezultatov) ali uveljavljati neposredni strošek, se mora sprememba odražati v relevantnih pravnih podlagah, ki so podlaga za izvajanje operacije.

Organ upravljanja bo na podlagi dopisa posredniškega organa (in ustrezne dokumentacije) za vsak posamezen primer presodil ali je potrebna spremenjena odločitev o podpori. Kadar le ta ne bo potrebna, se bo plan stroškov uredil v e-MA z verzioniranjem in obrazložitvijo ob spremembi statusa.

Navedene možnosti naj se uporabljajo od primera do primera, pri čemer je treba zagotoviti enakopravno obravnavo vseh upravičencev in zagotoviti, da pri financiranju operacij ne pride do dvojnega financiranja stroškov.

mag. Josip Mihalic

odgovorna oseba organa upravljanja